

1. Zaman içinde bilgi birikiminin artması, bilim ve teknolojinin ilerlemesi, teknolojik araçların gelişmesi gibi etkenlerle insanların doğa üzerindeki etkisi artmıştır. Böylece insanlar, yaşam ve ekonomi için kısıtlı gibi görünen doğal alanlardan da faydalanabilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek olarak gösterilebilir?

- A) Delta ovalarında tarım yapılması
- B) Yüksek yerlerde kışların uzun sürmesi
- C) Engebeli alanlarda ulaşım yapılabilmesi
- D) Soğuk bölgelerde yerleşmelerin seyrek olması
- E) Kurak bölgelerde tarımsal faaliyetlerin sınırlı olması

3. Mekânsal veriler, noktasal, çizgisel ve alansal gösterimlerle haritalara aktarılır.

	Noktasal	Çizgisel	Alansal
Ağrı Dağı	✓		
Tuz Gölü			✓
Kızılırmak		✓	
Toroslar	✓		
Obruk Platosu			✓

Buna göre tablodaki mekânsal verilerden hangisinin haritaya aktarımında kullanılan gösterim yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Ağrı Dağı
- B) Tuz Gölü
- C) Kızılırmak
- D) Toroslar
- E) Obruk Platosu

**OGM
MATERYAL**

2. Türkiye’de şehirlerarası karayollarında yolcu ve eşya taşımada kullanılan araçlarda 1 Aralık - 1 Nisan tarihleri arasında kış lastiği kullanılması gerekmektedir.

Türkiye’de kış lastiği kullanımı için yukarıda verilen tarih aralığının belirlenmesi Dünya’nın aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Yörüngesinin elips şekli
- B) Küresel şekli
- C) Eksen hareketi
- D) Güneş’e uzaklığı
- E) Eksen eğikliği

4. Ülkelerin su varlığında, iklim özellikleri, arazi yapısı, nüfus miktarı, gelişmişlik seviyesi gibi faktörler etkilidir. Su varlığı bakımından ülkeler aşağıdaki gibi sınıflandırılmaktadır.

• **Su Fakirliği:** Yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarının 1000 m³ten daha az olması.

• **Su Azlığı:** Yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarının 2000 m³ten daha az olması.

• **Su Zenginliği:** Yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarının 8000 m³ten daha fazla olması.

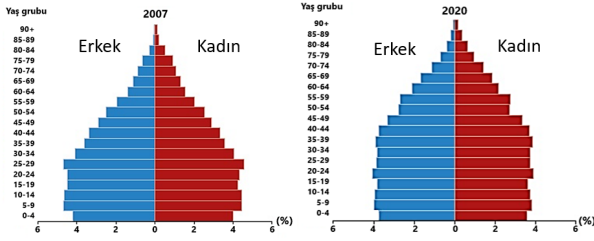
Buna göre aşağıdaki ülkelerin hangisinde kişi başına düşen yıllık tatlı su kaynaklarına erişimin daha fazla olması beklenir?

- A) Mısır
- B) Çin
- C) Fransa
- D) Avustralya
- E) Türkmenistan

5. Aşağıda Türkiye'nin 2007 ve 2020 yıllarına ait nüfus piramitleri verilmiştir.

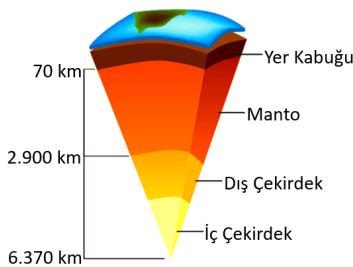

Piramitlerdeki bilgiler dikkate alındığında 2020 yılında aşağıdakilerden hangisinin azaldığına kesin olarak ulaşılabılır?

- A) Toplam nüfus
- B) Nüfus artış hızı
- C) Kırsal nüfus oranı
- D) Aritmetik nüfus yoğunluğu
- E) 65 ve üstü yaş grubundaki nüfus oranı

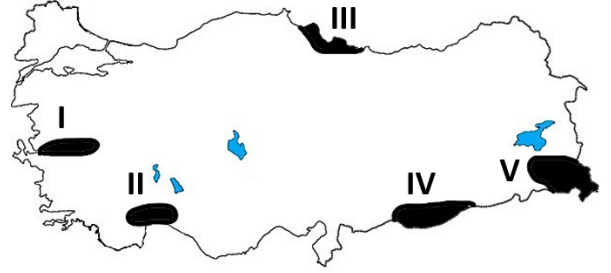
6. Aşağıda gösterilen Dünya'nın iç yapısı hakkında doğrudan gözlem yapmak mümkün değildir. Bilim insanları Dünya'nın iç yapısı hakkında bilgi sahibi olabilmek için çeşitli yöntem ve teknikler kullanmıştır.

Bilim insanlarının bu yöntem ve tekniklerde inceledikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Karstik su kaynakları
- B) Jeotermal sular
- C) Derin sondaj kuyuları
- D) Deprem dalgaları
- E) Magma kökenli kayalar

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

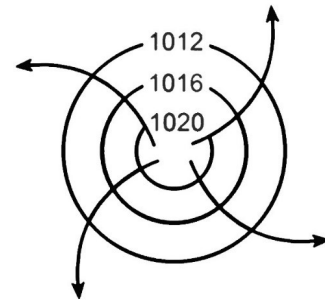
Bu alanlarda etkili olan dış kuvvetler ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I 'de akarsuların yatak eğimi az olduğu için menderesler görülür.
- B) II 'de kimyasal tortul kayalar yaygın olduğu için karstik şekiller yayındır.
- C) III 'de kıyı derinliği fazla olduğu için falezler yaygındır.
- D) IV 'de iklim özellikleri nedeni ile rüzgarların yeryüzünü şekillendirici etkisi fazladır.
- E) V 'de sıcaklık düşük olduğu için buzul aşındırma ve biriktirme şekilleri görülür.

OGM
MATERYAL

2011 YGS - TYT

8. Kuzey Yarım Küre'deki bir yüksek basınç merkezine ait olan aşağıdaki şekilde bir hata yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi yapılsa bu hata giderilmiş olur?

- A) Basınç değerini gösteren sayılar 1013 milibardan daha küçük olacak şekilde değiştirilirse
- B) Basıncı gösteren sayıların değeri merkezden çevreye doğru büyüyerek yazılırsa
- C) İzobar eğrilerinin sayısı artırılırsa
- D) Rüzgârı gösteren oklar saat ibresinin dönüşü yönünde çizilirse
- E) Rüzgârı gösteren oklar çevreden merkeze doğru çizilirse

9. Çin'de yapılan dünyanın en büyük hidroelektrik santrallerinden biri olan Üç Boğaz Barajı'nın inşaatı sırasında;

- yaklaşık iki milyon insan evinden taşınmak zorunda kaldı,
- 2500 bitki ve 300 balık türünün yaşam alanlarının yok olması tehlikesi ortaya çıktı,
- 22 hayvan türü nesli tükenme tehlikesi altında olanlar listesine eklendi.

Ayrıca uzmanlar, baraj nedeniyle nehrin doğal akışı içinde kendi kendine temizlenmesinin mümkün olmadığını belirtiyorlar.

Yapılan açıklamada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Hidroelektrik santrallerinin enerji üretimindeki yeri
- B) Hidroelektrik santrallerinin çevresel etkileri
- C) Yenilenebilir enerji kaynaklarının zararları
- D) Çin'deki barajların enerji potansiyelleri
- E) Barajların Çin ekonomisindeki yeri

11. Doğal çevreyi korumak için uluslararası alanda geçerli olan sözleşmelerden biri 1971 yılında İran'ın Ramsar kentinde kabul edilen ve Türkiye'nin 1993 yılında imzaladığı Ramsar Sözleşmesi'dir.

Bu sözleşmenin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

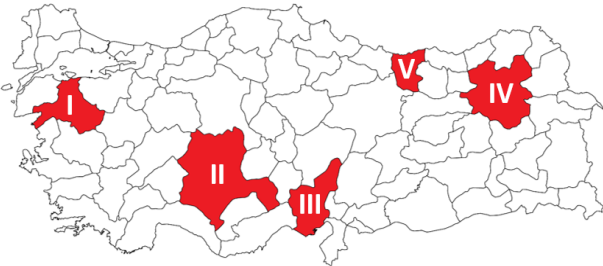
- A) Fabrikalarda fosil yakıt kullanımını önlemek
- B) Nükleer atıkları güvenli bir şekilde imha etmek
- C) Hava kirliliğini azaltmak
- D) Yerleşim alanlarının genişlemesini önlemek
- E) Sulak alanların korunmasını sağlamak

**OGM
MATERYAL**

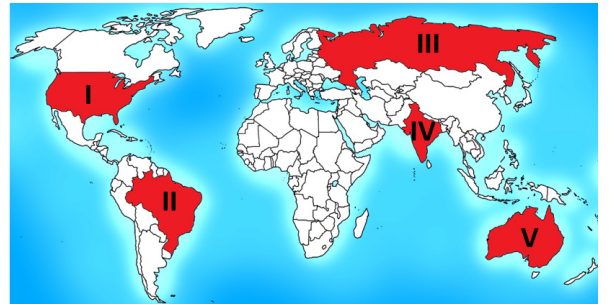
10. Aşağıdaki haritadaki bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Merkezlerdeki tarımsal faaliyetlere göre, hangileri arasında verilen ürün veya ürüne dayalı mamul maddenin ticari hacminin diğerlerine göre daha az olması beklenir?

- A) I. ile III. arasındaki zeytin
- B) II. ile V. arasındaki buğday
- C) III. ile V. arasındaki sebze
- D) III. ve IV. arasındaki süt ürünleri
- E) IV. ile V. arasındaki fındık

12. Dünya genelinde ham madde, üretim ve pazar alanlarının bulunduğu yerler farklılık göstermektedir.

Buna göre haritadaki işaretli ülkelerden hangisinin ekonomik unsur özelliği yanlış verilmiştir?

- A) I - Pazar alanı
- B) II - Doğal gaz üretim alanı
- C) III - Orman ürünleri üretim alanı
- D) IV - Tarımsal ham madde üretim alanı
- E) V - Küçükbaş hayvancılık üretim alanı

13. Mevcut durum

Somali'nin ekonomisi büyük oranda tarım ve hayvancılığa dayanır. Somali'de nüfusun yaklaşık %65'i tarım sektöründe çalışmaktadır.

Fransa'nın ekonomisi büyük oranda hizmetler ve sanayi sektörüne dayanır. Fransa'da nüfusun yaklaşık %2,7'si tarım sektöründe çalışmaktadır.

Sonuç

Somali tarımdan yıllık 3,7 milyar dolar gelir elde ederken Fransa 38,4 milyar dolar gelir elde etmektedir.

Mevcut duruma göre yukarıda verilen sonucun gerçekleşmesi Fransa'nın hangi özelliği ile daha fazla ilişkilendirilebilir?

- A) Yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi
- B) Nüfusunun daha fazla olması
- C) Tarıma daha fazla alan ayrılması
- D) İklimin daha uygun olması
- E) Entansif yöntemlerin uygulanması

2020-AYT Sosyal Bilimler-2 AYT

15. Denizel ve karasal olmak üzere iki bölüme ayrılan su ekosistemleri biyoçeşitlilik açısından dünyanın önemli alanlarını oluştururlar. Bu ekosistemlerde; suyun fiziksel ve kimyasal özellikleri, durgun veya hareketli olması, sıcaklığı, derinliği, ışık ve besin madde miktarı gibi faktörler biyoçeşitlilik üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Bu ekosistemlerdeki biyoçeşitlilikle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Kıyılarda karalardan taşınan besin maddelerinin açık denizlerden daha fazla olması canlı çeşitliliğini artırır.
- B) Okyanus ve denizlerde 500 metreden daha derin ortamlarda canlı çeşitliliği daha fazladır.
- C) Akarsuların yukarı çıkırlarında yatak eğiminin fazla, akış hızının yüksek ve suların soğuk olması biyoçeşitliliği artırır.
- D) Akarsuların okyanus veya denize döküldüğü ağız kısmı sıcaklık ve tuzluluk yönünden elverişsiz olduğu için biyoçeşitlilik düşüktür.
- E) Kapalı havzalarda bulunan göllerde su sıcaklığının ve seviyesinin mevsimden mevsime değişmesi biyoçeşitliliği artırır.

OGM
MATERYAL

2014-LYS4/COĞ-2 AYT

14. Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye'nin yer aldığı önemli uluslararası projelerden biri de Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı Projesi'dir. Hazar Havzası'nda çıkartılan petrol, 2005 yılından itibaren Ceyhan üzerinden alıcı ülkelere gönderilmektedir.

Bu boru hattının Türkiye'ye sağladığı kazanımlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkiye'nin stratejik önemi artmıştır.
- B) Ceyhan önemli bir petrol dağıtım merkezi olmuştur.
- C) En uzun bölümü Türkiye sınırları içindedir.
- D) İşletilmeye başladığı tarihten günümüze kadar bu ülkeler arasında en fazla geliri Türkiye sağlamıştır.
- E) Türkiye'nin Azerbaycan ve Gürcistan'la olan siyasi, ekonomik ilişkilerinin gelişiminde etkili olmuştur.

SORU NO	CEVAP ANAHTARI
1.	C
2.	E
3.	D
4.	D
5.	B
6.	A
7.	C
8.	D
9.	B
10.	A
11.	E
12.	B
13.	E
14.	D
15.	A